

Övningar för IDPAC

Nilsson, Ann-Britt; Gustavsson, Ivar

1979

Document Version: Förlagets slutgiltiga version

Link to publication

Citation for published version (APA):
Nilsson, A.-B., & Gustavsson, I. (1979). Övningar för IDPAC. (Technical Reports TFRT-7169). Department of Automatic Control, Lund Institute of Technology (LTH).

Total number of authors:

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study

- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
   You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

ÖVNINGAR FÖR IDPAC

I GUSTAVSSON OCH A B NILSSON

DVNINGAR FUR IDPAC

I Gustavsson och A B Nilsson

Detta arbete har till stor del understötts av Styrelsen för Teknisk Utveckling under anslag nr 78-3763.

·\$51

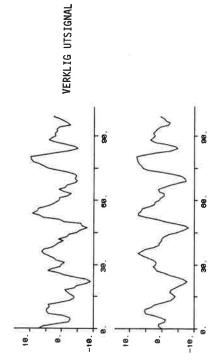

Fig 3.6f - Den verkliga utsignalen i DATA2 (de 100 sista data) jämförd med utsignalen från den deterministiska delen av den andra ordningens maximum likelihoodmodell,som erhållits för de 100 första data i DATA2,med de 100 sista insignalvärdena i DATA2 som insignal.

Determination of Technology REPORT Und Institute of Automatic Control Courses and Automatic Control Courses August 1979 I Gustavsson and A.B. Nilsson

::

Dokumentbetackning LUTFD2/(TFRT-7169)/1-55/(1979)

UVNINGAR FOR IDPAC

Dokumenttitel och undertitel

(Exercises for IDPAC)

Referst (semmandreg)

This report contains three exercises with solutions intended to teach a beginner how to use the interactive identification program package IDPAC.

Referent thrives av.
Authors
Forsiag till ytterligere nyckelord

Klassitikationssystem och -klass(er)

Indextermer (ange källa)

Omfang Ovrige bibliografiske uppgifter 55 pages Ovrige bibliografiske uppgifter Spekryesuppgifter

ISBN

ISSN

Mottagarans uppgifter

Department of Automatic Control Lund Institute of Technology Box 725, S-220 07 LUND 7, Sweden

Dokumentet kan erhålles från

Blankett LU 11:25 1976-07

SIS DB 1

Fig 3.6b - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från andra ordningens maximum likelihoodmodell för de 100 första data i DATA2.

sida

INNEHALLSFÖRTECKNING

ĵij

45/0

Uppgift 1 Uppgift 2 Uppgift 3 Uppgift 4

Uppgifter Lösningar

DVNING 1

INLEDNING

15

17

Uppgifter Kommandolista Lösningar Uppgift 1 Uppgift 2

DVNING 2

26 27

Uppgifter Kommandolista

DVNING 3

Lösningar

28 36 38 46 46 49 46

Uppgift 1 Uppgift 2 Uppgift 3 Uppgift 4 Uppgift 5 Uppgift 5

WARIANCE OF THE RESIDUALS: .890941

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 50

S PERCENT TOLERANCE LIMITS:

0.75

8.6

9.25

TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

4.49819 E (RES(T)+RES(T+TAU)) TEST QUANTITY: 4.4 DEGREES OF FREEDOM: 0 < TAU < FOR:

20.4738 DEGREES OF FREEDOM: TEST BUANTITY:

TEST OF NORMALITY

Fig 3.6c - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från andra ordningens maximum likelihoodmodell för de 100 första data av DATA2.

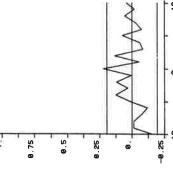
TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN RESIDUALS AND INPUT:

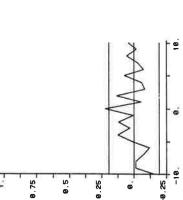
2 < TAU < E(RES(T)+U(T+TAU)) FOR:

TEST QUANTITY: 4.20026 DEGREES OF FREEDOM:

-10 < TAU < E(RES(T)+U(T+TAU))

TEST QUANTITY: 9.96962 DEGREES OF FREEDOM:

© Denna rapport får ej kopieras, reproduceras eller avbildas utan författarens tillstånd.

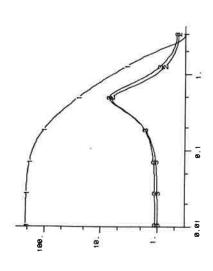

Fig 3.5 - Störningsspektra (effektspektra) för maximumlikelihood-modellerna av ordning 1 (1) och 2 (2) samt för systemet SYS2 (3).

INLEDNING

Avsikten med denna rapport är att presentera ett antal övningar med lösningar, som skall kunna användas för att introducera en nybörjare i konsten att använda det interaktiva programpaketet IDPAC.

möjliggör en fråge/svarsstyrd interaktion med IDPAC. Det är naturligtövning. För en utförligare beskrivning av IDPAC, se Wieslander (1976). vis möjligt att lösa denna övning direkt med kommandon i stället, men korrelations- och spektralanalys. Avsikten är att denna övning skall enkla operationer på givna data. Den tredje övningen behandlar sedan tal. Dessa MACRO's liksom den tidigare nämnda CORANA finns beskrivna handlar preliminär dataanalys och är förhållandevis enkel. Meningen minsta kvadrat- och maximum likelihoodidentifiering. I denna övning är att introducera kommandostrukturen med hjälp av begreppsmässigt detta kan vara besvärligt för en nybörjare. Den andra övningen beför minsta kvadratidentifieringen och FTST för F-test av ordningsär det en fördel att använda en del MACRO's, t.ex. LSID och LSORD i Gustavsson (1979). För övningarna 2 och 3 bifogas en förenklad Aapporten innehåller tre övningar. Den första av dessa behandlar Filosofin bakom de interaktiva programmen av typ IDPAC finns belösas med hjälp av en MACRO, CORANA (correlation analysis), som kommandolista innehållande de kommandon som behövs i respektive handlad i Wieslander (1979).

En lämplig uppstart av IDPAC för körning av dessa övningar på UNIVAC är:

€ASG,AX KURS*GRUPP2.

€XQT ID*IDPAC.

SETFIL GRUPP2 START

>START GRUPP2

>Här skall övningen börja¦

Filen KURS*GRUPP2. innehåller de MACRO^s och de datafiler som behövs för att genomföra övningarna. MACRO^n STARI kallar in dessa MACRO^s och datafiler och sätter en del utskriftsparametrar. Beroende på hur plottningen skall göras och vilken baudhastighet som skall användas kan det hända att XQT-satsen måste modifieras. Rådfråga aktuell beskrivning vid terminalen.

4. Identifiering av data i DATA2 med minsta kvadratmetoden med olika ordningstal. Fig 3.4a - Resultat från identifiering av data i filen DATA2 med minsta kvadratidentifiering (ordningstal från 10 till 1).

RESULT OF PARAMETER REDUCTION(S):

AIC 614.88	. 789 26.7.52 27.72	68 198 198 198 198 198	594.79 598.88	595.63	589.25 583.15	590.27 616.87	617.83 665.93	672.67 748.57 831.32
VL0SS 84.917	85.23 84.73	86.238 86.456	86.595 89.819	96.516	91.246 94.928	95.456 111.24	113.57	156.12 232.88 359.21
DISCARDED PAR. NONE	B 1(10)	8 E €	_	B 1(7) A (6)	B 1(6) A (5)	B 1(5) A (4)	8 fc 45 A c 33	B 15 33 B 15 23

DVNING IDPAC

ന

Korrelationsanalys

1. Filen DATA5 innehåller 3 kolonner och är 200 data lång.

Beräkna autokorrelationsfunktionerna och jämför dessa Beräkna autospektra och jämför.

Tips: Använd 20 lags.

Filen DATA6 innehåller 3 kolonner och är 100 data lång. Dessa data är genererade av samma process.

Beräkna autokorrelationsfunktionerna och jämför. Beräkna autospektra och jämför. Tips: Använd 20 lags.

Filen DATA7 innehåller 1 kolonn med 256 dæta. . ش

Beräkna autospektra med olika antal lags, dvs med olika tids-

fönster. Jämför resultaten. Tips: Använd 4, 8, 16, ... lags. Beräkna autospektrum med DFT utan fönster.

Filen DATA8 innehåller insignalen till ett syslem i kolonn l och utsignalen från systemet i kolonn 2. Filen är 200 data 4

Beräkna korskorrelationsfunktionerna, korsspektra och över-föringsfunktionerna för dessa data och för de data som erhålles sedan prewhitening utförts. Beräkna också koherensfunktionen. Hela denna övning genomföres med hjälp av en macro (CORANA). Denna macro är ett exempel på hur fråge/svar program kan implementeras i IDPAC. De saker man kan göra i denna macro framgår av nedanstående tabell.

ACOF - COMPUTATION OF THE AUTOCORRELATION FUNCTION
ASPEC - COMPUTATION OF THE AUTOSPECTRUM
CCOF - COMPUTATION OF THE CROSSCORRELATION FUNCTION
CSPEC - COMPUTATION OF THE CROSSPECTRUM
TRF - ESTIMATION OF THE TRANSFER FUNCTION
COH - ESTIMATION OF THE SPECTRUM USING DFT
TREDT - ESTIMATION OF THE PRENSFER FUNCTION
DFT - ESTIMATION OF THE PRENSFER FUNCTION USING DFT
TREDT - ESTIMATION OF THE TRANSFER FUNCTION USING DFT
PREWHITE- PREWHITEN NG OF DATA FOR CROSSCORRELATION ANALYSIS
BODE - PLOTTING OF SPECTRA AND TRANSFER FUNCTIONS
PLOT - PLOTTING OF TIME SERIES
EXIT - EXIT TO COMMAND MODE

Macro'n startas med kommandot

> CORANA

Œ.

Monday Many Jahr

(ii)

ment by property to make the formation of the second

DATAS kolonn l innehåller vitt brus genererat med kommando INSI, subkommando NORM.

DATA5 kolonn 2 innehåller y(t) med $(1-0.7q^{-1})y(t) = e(t)$.

DATA5 kolonn 3 innehåller y(t) med $(1-0.95q^{-1})y(t) = e(t)$.

Fig 3.31 - Modellfelen för modellerna av ordning 1 (i), 2 (ii) och 3 (iii).

(1111)

my hour word would the safe of free for the formal formal for the formal formal

Variansen för alla signalerna är normerad till 1.

2. Undersökning av data från datafilen DATA6

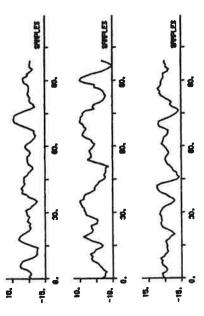

Fig 1.2a - Plottning av data från DATA6, kolonn 1, 2 och 3

Ω

Fig 3.3i - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från tredje ordningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: .847175

t = 101 - 200

DATA6 kolonn 2 innehåller y(t) för

DATA6 kolonn l innehåller y(t) för t = 1 - 100

DATA6 kolonn 3 innehåller y(t) för t = 201 - 300

3. Undersökning av data från datafilen DATA7.

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113 NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 100

2

9.9

R

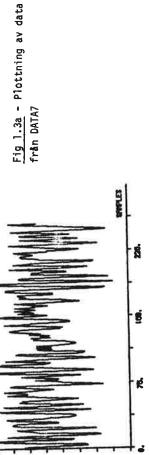
TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS ECRES(T)*RES(T+TAU))
FOR: 0 < TAU <

TEST QUANTITY: 6.67121 DEGREES OF FREEDOM:

TEST OF NORMALITY

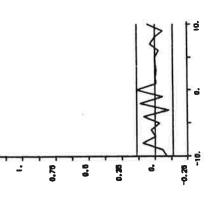
TEST QUANTITY: 13.0525 DEGREES OF FREEDOM: 17

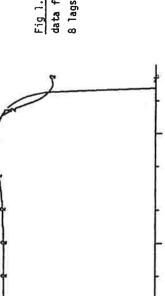

TEST OF INDEPENDENCE RETWEEN RESIDUALS AND INPUT: TEST QUANTITY: 12.0503 DEGREES OF FREEDOM: 10 TEST QUANTITY: 2.77105 DEGREES OF FREEDOM: 10 14 E(RES(T)+U(T+TAU)) FOR: 3 < TAU < E(RES(T)*U(T+TAU)) -10 < TAU < FOR:

7

Į

3

3

Fig 1.3b - Autospektra för data från DATA7 med 4 och

Fig 3.3e - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från första ordningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: 3.07706

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113 NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 88

TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS E(RES(T)*RES(T+TAU)) FOR: 0 < TAU <

TEST QUANTITY: 63. DEGREES OF FREEDOM:

18.5041 TEST QUANTITY: 18. DEGREES OF FREEDOM: TEST OF NORMALITY

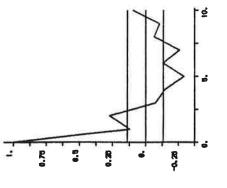
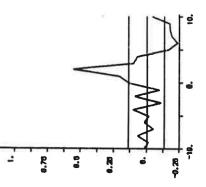

Fig 3.3f - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från första ordningens modell.

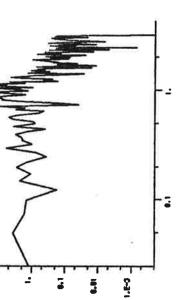
TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN RESIDUALS AND INPUT: 99.5433 0M: 10 TEST QUANTITY: 99. E(RES(T)+U(T+TAU)) FOR: 1 < TAU <

E(RES(T)*U(T+TAU)) FOR: -10 < TAU <

TEST QUANTITY: 11.9226 DEGREES OF FREEDOM: 10

data från DATA7 med DFT utan Fig 1.3f - Autospektra för fönster

DATA7 har genererats med systemet (dvs innehåller y(t) från)

 $SYS3 : (1-1.8q^{-1}+1.54q^{-2}-0.592q^{-3})y(t) = (1.q^{-1}-0.9q^{-2}+0.196q^{-3})u(t) +$ $+ 0.2(1-0.5q^{-1}+0.24q^{-2}+0.37q^{-3})e(t)$

u(t) PRBS, e(t) ≤ N(0,1)

4. Undersökning av data från datafilen DATA8.

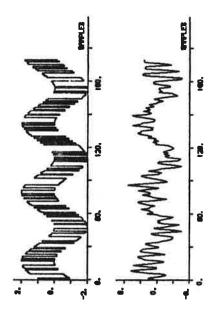

Fig 1.4a - Plottning av data kolonn 1 och utsignalen i från DATA8, insignalen i kolonn 2

Prewhitening utfördes på data från DATA8 med gradtalet 10, 20 resp.

30 på filtret.

Ξ

3. Identifiering av data i filen DATA2 med maximum likelihoodmetoden.

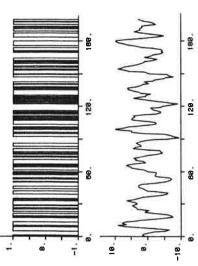

Fig 3.3a - Plottning av data i filen DATA2, insignalen i kolumn l överst, utsignalen i kolumn 2 nederst (jfr Fig 3.2a)

***	+- 3,99663-002	+13207	+- 6.30885-002	+- 8.77464-002	307.98
医克勒氏氏试验检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检检	83382	.43661	.39411	1.7549	LOSS FUNCTION 3(AIC 798.55
***	A1	B1	נו	LAMBDA	LOSS FU

Fig 1.4e - Plottning av data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 10 på

filtret

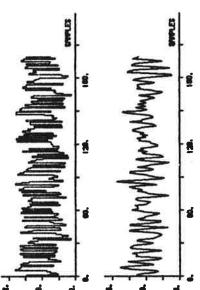

Fig 1.4f - Plottning av data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 20 på filtret

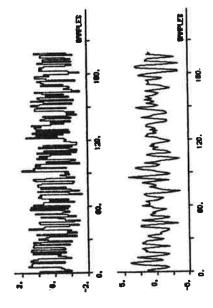

Fig 1.4g - Plottning av data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 30 på filtret

2. Identifiering av data i filen DATA2 med minsta kvadratmetoden.

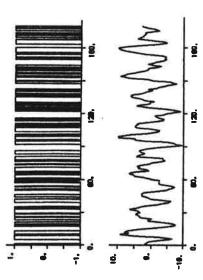

Fig 3.2a - Plottning av data från DATAZ, insignalen i kolumn löverst, utsignalen i kolumn 2 underst.

Dessa data har genererats med systemet:

SYS2: $(1-1.5q^{-1}+0.7q^{-2})y(t) = (1.q^{-1}+0.5q^{-2})u(t) + (1-1.q^{-1}+0.2q^{-2})e(t)$ u(t) ©FPRS; e(t) e(t)

DATA2 innehåller 200 data.

Fig 3.2b - Modell av ordningstal 2 identifierad med minsta kvadratmetoden.

DISCRETE MISO TRANSFER FUNCTION

SAMPLE INTERVAL 1. S

LAMBDA 1.24948 +- 0.0624742

LOSS FUNCTION 156.121

AIC 672.667

APOLYNOMIAL 1. 9-0 - 1.23841 9-1 + 0.454504 9-2 UNCERTAINTIES 0. 0-0 + 0.046898 Q^-1 + 0.0458587 Q^-2 BPOLYNOMIAL 1 g^-1 * (0.842207 g^-0 + 0.784084 g^-1) UNCERTAINTIES Q^-1 * (0.0891455 Q^-0 + 0.098383 Q^-1)

CPOLTNOMIAL

END

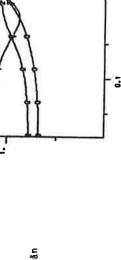

Fig 1.4k - Korsspektra för

13

data från DATA8 efter prewhitening gjorts med grad-

talet 10, 20 resp. 30 på

filtret (20 lags)

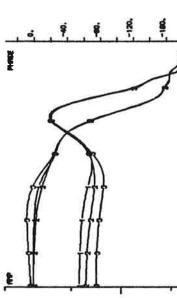

Fig 1.41 - Overföringsfunktionerna för data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 10, 20 resp. 30 på filtret (20 lags)

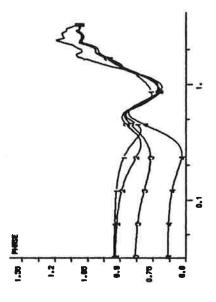

Fig 1.4m - Koherensfunktionerna för data från DATA8 innan och efter prewhitening gjorts med gradtalet 10, 20 resp. 30 på filtret (20 lags)

2

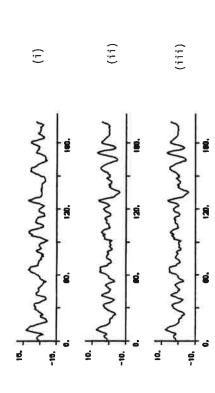

Fig 3.11 - Modellfelen för modellerna av ordning 1 (i), 2 (ii) och 3 (iii).

IDPAC DVNING 2

Dataanalys

1. Undersök DATA3. Beräkna medelvärde, standardavvikelse, maximala och minimala värden. Jämför standardavvikelse och medelvärde med maximum och minimum. Vad är fel?

Korrigera felaktiga värden. Undersök ånyo dataserien och beräkna statistiska storheter som ovan.

Ta bort medelvärdet (SCLOP). Titta på resultatet.
Vad säger autokovariansfunktionen om brusets karaktär?

2. Undersök DATA4. Kontrollera att data ser rimliga ut.
Renodla störningarna genom att ta bort den nyttiga signalen. Prova gärna olika gradtal på det approximerande polynomet. Titta på resultatet- både störningssignalen och den nyttiga signalen.
Dela upp störningen i två bitar. Kontrollera varje bit för sigberäkna statistik, jämför med plottar och beräkna autokovariansfunktionerna.

EU.

Två macro's finns tillgängliga som underlättar användandet av IDPAC.

HELPSYN ger på skärmen den fullständiga syntaxen för ett visst kommando. Om man vill veta syntaxen för kommandot STAT skriver man

HELPSYN STAT

HELPINF ger dessutom litet ytterligare information om vad ett visst kommando gör. Man skriver exempelvis

HELPINF STAT

1

Fig 3.1i - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från tredje ord-ningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: .855002

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 102

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113

1. Undersökning av data från datafilen DATA3.

Dataanalys

IDPAC DVNING 2

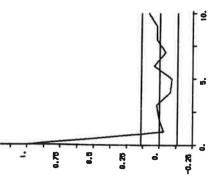
TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

ECRES(T) *RES(T+TAU)) FOR: . O < TAU <

TEST QUANTITY: 5.55926 DEGREES OF FREEDOM: 10

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 7.68138 DEGREES OF FREEDOM: 17

ğ

Ŕ

į

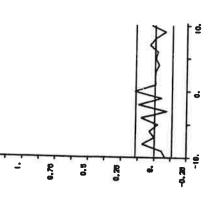
Fig 2.la - Plottning av data från DATA3

SPECES

8

Fig 3.1j - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från tredje ordningens modell.

E BETWEEN	14	4.35400 M: 10	oner.
TEST OF INDEPENDENCE RESIDUALS AND INPUT:	E(RES(T)+U(T+T4U))	TEST QUANTITY: 4.	ECRES(T)+U(T+TAU))
	FOR: 3 < TAU <	Degrees of freedom:	FOR: -10 < TAU <

12.8703

TEST QUANTITY: 12.8 DEGREES OF FREEDOM:

Fig 3.1e - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från första ordningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: 3.76970

S16N 68 NUMBER OF CHANGES OF OF THE RESIDUALS:

R

.0

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113

TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

8.0

E (RES(T) * RES (T+TAU)) > U < 1 > 0

TEST GUANTITY: 142,710 DEGREES OF FREEDOM: 10

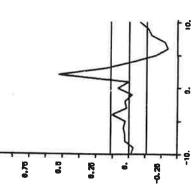
R

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 18.0874 DEGREES OF FREEDOM: 17

Fig 3.1f - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från första ordningens modell.

DATA3 innehåller 200 data och är genererad med kommandot INSI, subkommandot NORM 100 10. Filen innehåller 2 outliers.

19

Undersökning av data från datafilen DATA4.

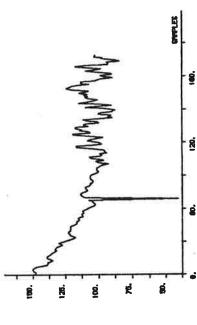

Fig 2.2a - Plottning av data

från DATA4

Statistik beräknade på data från DATA4.

22159.7 110.798 234.804 15.3233 40.2910 150.221 n n n n n VARIANCE ST.DEV. MINIMUM MAXIMUM LENGTH SUM

IDPAC DVNING 3

Minsta kvadrat och maximum likelihood identifiering

WW Laymon John

Identifiering av data i filen DATAl med minsta kvadratmetoden.

DATAl, insignalen i kolumn löverst, Dessa data har genererats med sys-Fig 3.la - Plottning av data från utsignalen i kolumn 2 nederst. SYS1: $(1-1.5q^{-1}+0.7q^{-2})y(t) =$ = $(1.q^{-1}+0.5q^{-2})u(t) + e(t)$ temet

u(t)€PRBS; e(t)€N(0,1)

DATAl innehåller 200 data.

8

Fig. 3.1b - Modell av ordningstal 1 estimerad med minsta kvadratmetoden.

DISCRETE MISO TRANSFER FUNCTION

SAMPLE INTERVAL 1. S

LAMBDA 1.94386 +- 0.0971928

LOSS FUNCTION 377.857

AIC 841.445

APOLYNOMIAL 1. Q^-0 - 0.894954 Q^-1

UNCERTAINTIES 0. g^-0 + 0.027377 g^-1 BPOLYNOMIAL 1 a^-1 * (1.00897 a^-0) UNCERTAINTIES

Q^-1 * (0.137907 Q^-0)

CPOLTNOMIAL

END

Statistik beräknade på den första biten av störningssignalen, data 1 - 100.

2

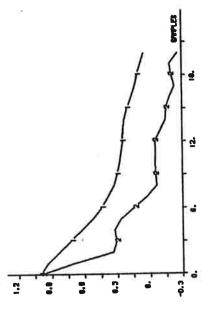
2.63218 2.632182E-02 21.5562 4.64287 -10.3464 9.82495 MEAN VARIANCE ST.DEV. MINIMUM MAXIMUM ENGTH

Statistik beräknade på den andra biten av störningssignalen,

data 101 - 200.

734.843 7.34843 81.5718 9.03171 -11.6569 27.9142 VARIANCE ST.DEV. MAXIMUM LENGTH MINIMOM MEAN

Fig 2.2e - Autokorrelationsfunktionerna för störningssignalerna, bit 1 och 2

56

IDPAC DVNING 3

Minsta kvadrat och maximum likelihoodidentifiering.

Identifiera DATAl med minsta kvadratmetoden. Insignalen ligger i första kolonnen och utsignalen i den andra.

Starta med ordningstal 1 och öka successivt. Titta på skattningar och skattade osäkerheter.

Jämför AIC. Jämför förlustfunktionens värden för olika ordningstal. Gör F-test.

Beräkna deterministiska utsignalerna och modellfelen. Beräkna modellernas överföringsfunktioner.

Testa residualerna.

Identifiera DATA2 med minsta kvadratmetoden. Insignalen ligger i första kolonnen och utsignalen i den andra.

Identifiera med ordningstal 2. Jämför skattningarna med de som erhölls 1 uppgift 1. lesta residualerna.

3. Identifiera DATA2 med maximum likelihoodmetoden.

Starta med ordningstal 1 och öka successivt. Titta på skattningar och skattade osäkerheter.

Jämför förlustfunktionens värden för olika ordningstal.

Jämför med resultatet från uppgift 2.

Testa residualerna. Gör F-test.

Beräkha deterministiska utsignalerna och modellfelen. Jämför den erhållna modellen med vad som erhålles med spektralanalys. Beräkna modellernas och det verkliga systemets överföringsfunktioner och jämför dessa. Det verkliga systemet heter SYS2.

Extrauppgifter.

- Identifiera DATA2 med olika ordningstal med minsta kvadratmetoden. Vilket ordningstal skulle man acceptera? Hur bra är denna modell? Tips: Använd SPTRF.
- 5. Beräkna störningsspektra för några modeller i uppgift 3.
- Dela DATA2 i två lika delar. Bestäm en ML-modell för den ena halvan. Gör "korsvalidering" genom att testa denna modell på den andra halvan av data. Gör då residualtest och titta på deterministiska utsignalen. 9

Statistik beräknade på den andra biten av störningssignalen, data 101 - 200

23

81.5718 9.03171 -19.6824 20.0886 --477124 100 11 11 11 H H SUM MEAN VARIANCE MINIMUM MAXIMUM ST.DEV. LENGTH

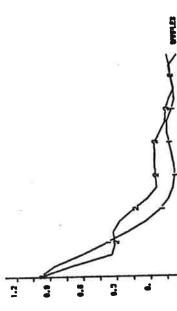

Fig 2.2f - Autokorrelationsfunktionerna för störnings-Signalerna, bit 1 Och 2

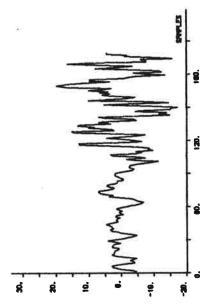

Fig 2.2g - Plottning av stördet approximerande polynomet ningssignalen, gradtal 3 på (data 1-200)

CODEN: LUTFD2/(TFRT-7169)/1-55/(1979)

ÖVNINGAR FÖR IDPAC

I Gustavsson och A B Nilsson

DEPARTMENT OF AUTOMATIC CONTROL LUND INSTITUTE OF TECHNOLOGY AUGUST 1979

VNINGAR FOR IDPAC

I Gustavsson och A B Nilsson

Detta arbete har till stor del understötts av Styrelsen för Teknisk Utveckling under anslag nr 78-3763.

Dekumentutgivare
OLund Institute of Technology
Department of Automatic Control
OFT@ustavsson
Författare
OFT@ustavsson and A.B. Nilsson

Pokumentnemn RÉPORT Utgivningsdatum August 1979 Dokumentbeteckning LUTFD2/(TFRT-7169)/1-55/(1979) Arendebeteckning 06T6

10T4

18T0	74		
VNINGAR FOR IDPA	15		
(Exercises for ID	PAC)		
Referat (sammandrag)			
This report conta beginner how to u	ins three exercises se the interactive i	with solutions ind dentification prog	tended to teach a gram package IDPAC.
10 T	* * *		
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor	rd		
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor	rd	6	
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor	rd	C	
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas			
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa)			
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa)			
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa)			
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa) 52T0 Omfång	övriga bibliografiska uppgif	ter	
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa) 52T0 Omfång 5550 pages	ss(er)	ter	
Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa) 52T0 Omfång 5550 pages Språk	övriga bibliografiska uppgif	ter	
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa) 52T0 Omfång 5.550 pages Språk 5.5Wedish Sekretessuppgifter	övriga bibliografiska uppgif	ISSN	ISBN
Referat skrivet av 4ATChors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa) 52T0 Omfång 5550 pages Språk 5 SWedish Sekretessuppgifter 60T0	övriga bibliografiska uppgif	ISSN 60T4	60T6
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa) 52T0 Omfång 5.550 pages Språk 5.Swedish Sekretessuppgifter 60T0 Dokumentet kan erhållas från	Övriga bibliografiska uppglf	ISSN	60T6
4Atthors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa) 52T0 Omfång 5.550 pages Språk 5.5Wedish Sekretessuppgifter 60T0 Dokumentet kan erhållas från 62T0 Department of Aut	Övriga bibliografiska uppgif 56T2 tomatic Control	ISSN 60T4 Mottagarens uppgifte	60T6
4Authors Förslag till ytterligare nyckelor 44T0 Klassifikationssystem och -klas 50T0 Indextermer (ange källa) 52T0 Omfång 5.550 pages Språk 5.Swedish Sekretessuppgifter 60T0 Dokumentet kan erhållas från	ovriga bibliografiska uppglf 56T2 tomatic Control f Technology	ISSN 60T4 Mottagarens uppgifte	60T6

DOKUMENTDATABLAD enligt SIS 62 10 12

SIS-DB 1

INNEHALLSFÖRTECKNING

	sida
INLEDNING	1
ÖVNING 1 Uppgifter Lösningar	3
Uppgift 1 Uppgift 2 Uppgift 3 Uppgift 4	4 5 7 9
OVNING 2 Uppgifter Kommandolista	15 16
Lösningar Uppgift 1 Uppgift 2	17 19
OVNING 3	
Uppgifter Kommandolista Lösningar	26 27
Uppgift 1 Uppgift 2 Uppgift 3 Uppgift 4 Uppgift 5 Uppgift 6	28 36 38 46 48 49

© Denna rapport får ej kopieras, reproduceras eller avbildas utan författarens tillstånd.

INLEDNING

Avsikten med denna rapport är att presentera ett antal övningar med lösningar, som skall kunna användas för att introducera en nybörjare i konsten att använda det interaktiva programpaketet IDPAC.

Rapporten innehåller tre övningar. Den första av dessa behandlar korrelations- och spektralanalys. Avsikten är att denna övning skall lösas med hjälp av en MACRO, CORANA (correlation analysis), som möjliggör en fråge/svarsstyrd interaktion med IDPAC. Det är naturligtvis möjligt att lösa denna övning direkt med kommandon i stället, men detta kan vara besvärligt för en nybörjare. Den andra övningen behandlar preliminär dataanalys och är förhållandevis enkel. Meningen är att introducera kommandostrukturen med hjälp av begreppsmässigt enkla operationer på givna data. Den tredje övningen behandlar sedan minsta kvadrat- och maximum likelihoodidentifiering. I denna övning är det en fördel att använda en del MACRO's, t.ex. LSID och LSORD för minsta kvadratidentifieringen och FTST för F-test av ordningstal. Dessa MACRO's liksom den tidigare nämnda CORANA finns beskrivna i Gustavsson (1979). För övningarna 2 och 3 bifogas en förenklad kommandolista innehållande de kommandon som behövs i respektive övning. För en utförligare beskrivning av IDPAC, se Wieslander (1976). Filosofin bakom de interaktiva programmen av typ IDPAC finns behandlad i Wieslander (1979).

En lämplig uppstart av IDPAC för körning av dessa övningar på UNIVAC är:

€ASG,AX KURS*GRUPP2.

CXQT ID*IDPAC.

>GETFIL GRUPP2 START

>START GRUPP2

>Här skall övningen börja!

Filen KURS*GRUPP2. innehåller de MACRO's och de datafiler som behövs för att genomföra övningarna. MACRO'n START kallar in dessa MACRO's och datafiler och sätter en del utskriftsparametrar. Beroende på hur plottningen skall göras och vilken baudhastighet som skall användas kan det hända att XQT-satsen måste modifieras. Rådfråga aktuell beskrivning vid terminalen.

Gustavsson, I (1979): Några MACRO's för IDPAC. Department of Automatic Control, Lund Institute of Technology, Lund, Sweden. CODEN: LUTFD2/(TFRT-7170)/1-39/(1979).

Wieslander, J (1976): IDPAC - User's guide. Revision 1. TFRT-3099, Department of Automatic Control, Lund Institute of Technology, Lund, Sweden.

Wieslander, J (1979): Interaction in Computer Aided Analysis and Design of Control Systems. Department of Automatic Control, Lund Institute of Technology, Lund, Sweden. CODEN: LUTFD2/(TFRT-1019)/1-222/(1979).

IDPAC VVNING 1

Korrelationsanalys

1. Filen DATA5 innehåller 3 kolonner och är 200 data lång.

Plotta data.

Beräkna autokorrelationsfunktionerna och jämför dessa.

Beräkna autospektra och jämför.

Tips: Använd 20 lags.

2. Filen DATA6 innehåller 3 kolonner och är 100 data lång. Dessa data är genererade av samma process.

Beräkna autokorrelationsfunktionerna och jämför.

Beräkna autospektra och jämför.

Tips: Använd 20 lags.

3. Filen DATA7 innehåller 1 kolonn med 256 data.

Beräkna autospektra med olika antal lags, dvs med olika tidsfönster. Jämför resultaten.

Tips: Använd 4, 8, 16, ... lags.

Beräkna autospektrum med DFT utan fönster.

4. Filen DATA8 innehåller insignalen till ett system i kolonn 1 och utsignalen från systemet i kolonn 2. Filen är 200 data lång.

Beräkna korskorrelationsfunktionerna, korsspektra och överföringsfunktionerna för dessa data och för de data som erhålles sedan prewhitening utförts.

Beräkna också koherensfunktionen.

Hela denna övning genomföres med hjälp av en macro (CORANA). Denna macro är ett exempel på hur fråge/svar program kan implementoras i IDPAC. De saker man kan göra i denna macro framgår av nedanstående tabell.

ACOF - COMPUTATION OF THE AUTOCORRELATION FUNCTION

ASPEC - COMPUTATION OF THE AUTOSPECTRUM

CCOF - COMPUTATION OF THE CROSSCORRELATION FUNCTION

CSPEC - COMPUTATION OF THE CROSSPECTRUM

TRF - ESTIMATION OF THE TRANSFER FUNCTION
COH - ESTIMATION OF THE COHERENCE FUNCTION
DFT - ESTIMATION OF THE SPECTRUM USING DFT

TREDET - ESTIMATION OF THE TRANSFER FUNCTION USING DET

PREWHITE- PREWHITENING OF DATA FOR CROSSCORRELATION ANALYSIS

BODE - PLOTTING OF SPECTRA AND TRANSFER FUNCTIONS

PLOT - PLOTTING OF TIME SERIES

EXIT - EXIT TO COMMAND MODE

Macro'n startas med kommandot

> CORANA

IDPAC **WVNING** 1

Korrelationsanalys

1. Undersökning av data från datafilen DATA5.

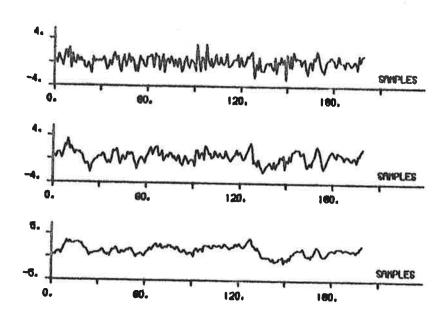

Fig 1.la - Plottning av data från DATA5, kolonn 1, 2 och 3

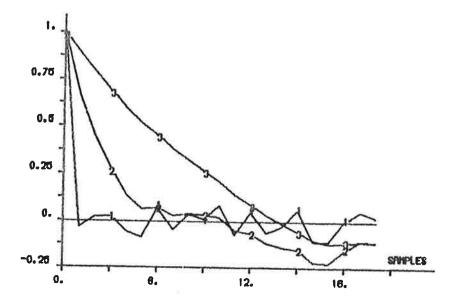

Fig 1.1b - Autokorrelationsfunktionerna för data från DATA5, kolonn 1, 2 och 3

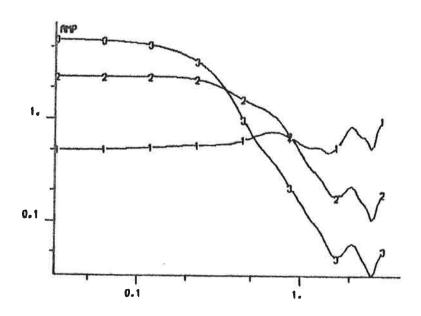

Fig 1.1c - Autospektra för data från DATA5, kolonn 1, 2 och 3 (20 lags)

DATA5 kolonn l innehåller vitt brus genererat med kommando INSI, subkommando NORM.

DATA5 kolonn 2 innehåller y(t) med $(1-0.7q^{-1})y(t) = e(t)$.

DATA5 kolonn 3 innehåller y(t) med $(1-0.95q^{-1})y(t) = e(t)$.

Variansen för alla signalerna är normerad till 1.

2. Undersökning av data från datafilen DATA6

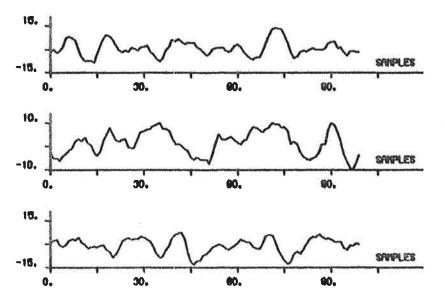

Fig 1.2a - Plottning av data från DATA6, kolonn 1, 2 och 3

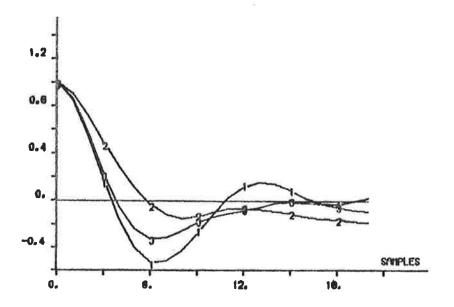

Fig 1.2b - Autokorrelationsfunktionerna för data från DATA6, kolonn 1, 2 och 3

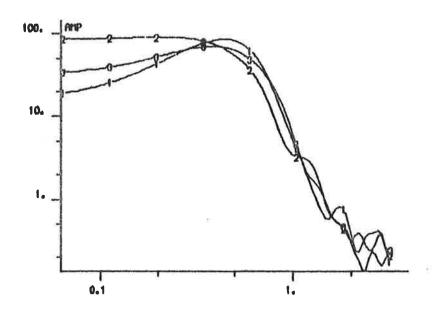

Fig 1.2c - Autospektra för data från DATA6, kolonn 1, 2 och 3 (20 lags)

DATA6 innehåller y(t) genererat med

SYS1:
$$(1-1.5q^{-1}+0.7q^{-2})y(t) = (1.q^{-1}+0.5q^{-2})u(t) + e(t)$$

  $u(t), e(t) \le N(0,1)$

DATA6 kolonn 1 innehåller y(t) för t = 1 - 100DATA6 kolonn 2 innehåller y(t) för t = 101 - 200DATA6 kolonn 3 innehåller y(t) för t = 201 - 300

3. Undersökning av data från datafilen DATA7.

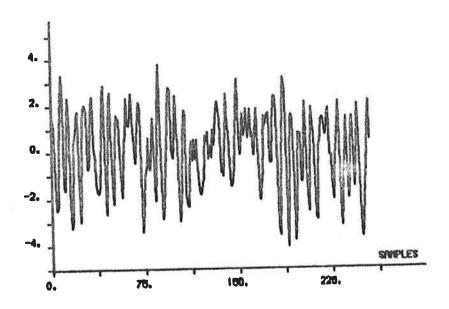

Fig 1.3a - Plottning av data från DATA7

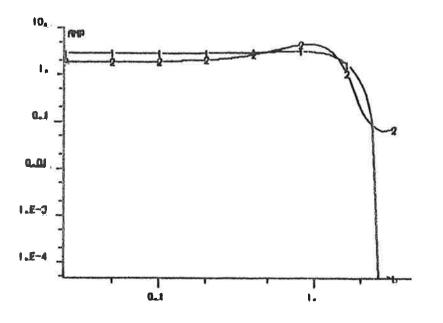

Fig 1.3b - Autospektra för data från DATA7 med 4 och 8 lags

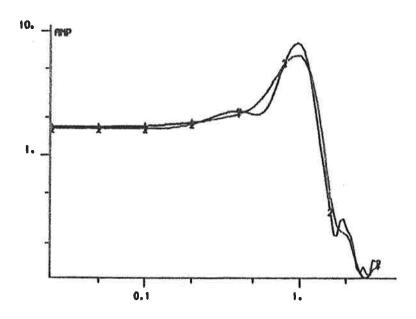

Fig 1.3c - Autospektra för data från DATA7 med 16 och 32 lags

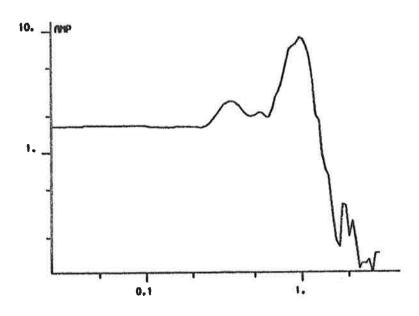

Fig 1.3d - Autospektra för data från DATA7 med 64 lags

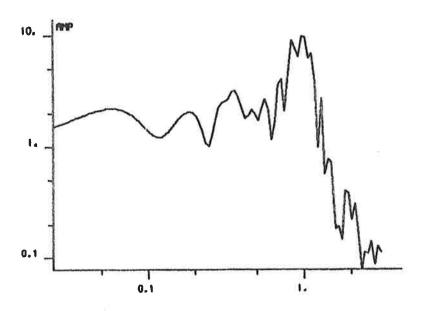

Fig 1.3e - Autospektra för data från DATA7 med 128 lags

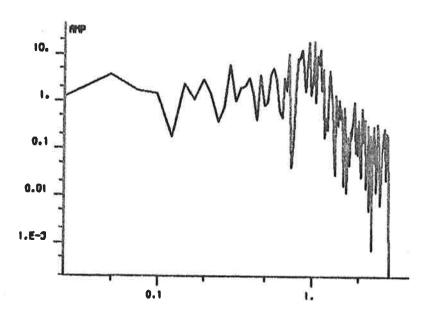

Fig 1.3f - Autospektra för data från DATA7 med DFT utan fönster

DATA7 har genererats med systemet (dvs innehåller y(t) från)

SYS3:
$$(1-1.8q^{-1}+1.54q^{-2}-0.592q^{-3})y(t) = (1.q^{-1}-0.9q^{-2}+0.196q^{-3})u(t) + 0.2(1-0.5q^{-1}+0.24q^{-2}+0.37q^{-3})e(t)$$

u(t) PRBS, $e(t) \in N(0,1)$

4. Undersökning av data från datafilen DATA8.

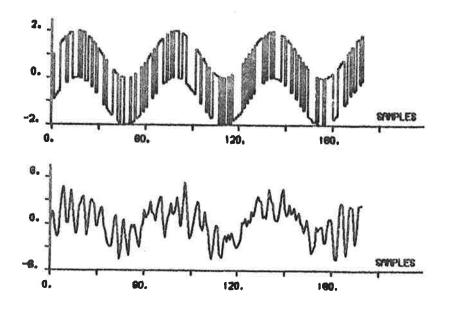

Fig 1.4a - Plottning av data från DATA8, insignalen i kolonn 1 och utsignalen i kolonn 2

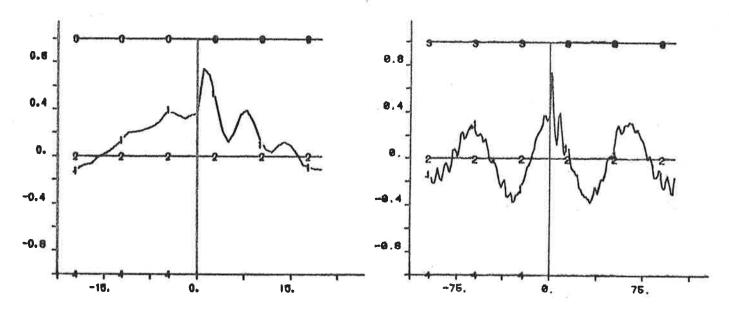

Fig 1.4b - Korskorrelationsfunktionen för data från DATA8 med 20 resp. 100 lags

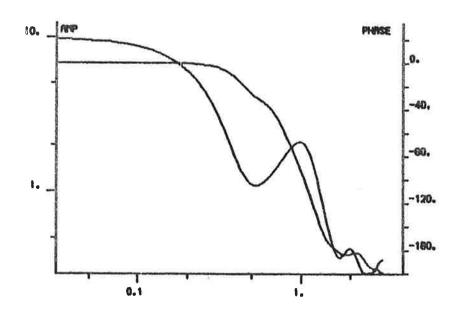

Fig 1.4c - Korsspektra för data från DATA8 (20 lags)

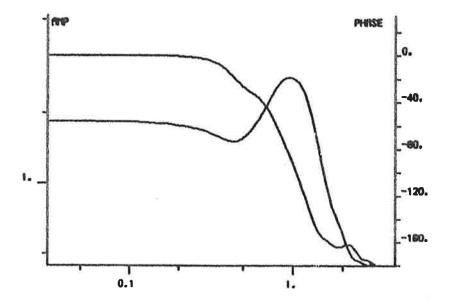

Fig 1.4d - Överföringsfunktionen för data från DATA8 (20 lags)

Prewhitening utfördes på data från DATA8 med gradtalet 10, 20 resp. 30 på filtret.

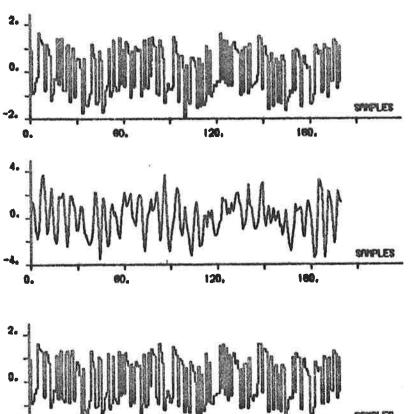

Fig 1.4e ~ Plottning av data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 10 på filtret

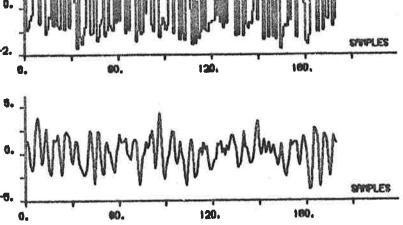

Fig 1.4f - Plottning av data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 20 på filtret

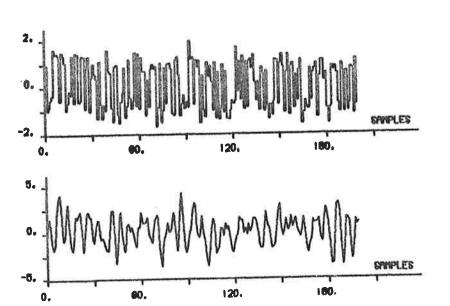

Fig 1.4g - Plottning av data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 30 på filtret

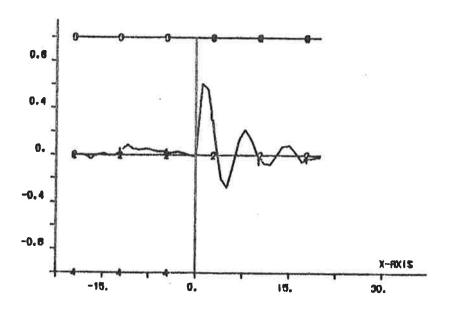

Fig 1.4h - Korskorrelationsfunktionen för data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 10 på filtret

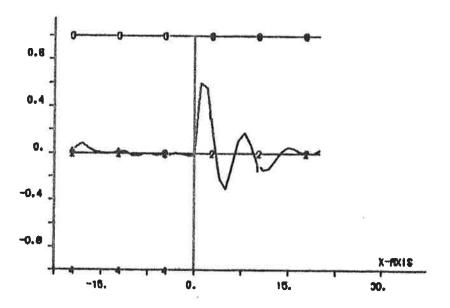

Fig 1.4i - Korskorrelationsfunktionen för data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 20 på filtret

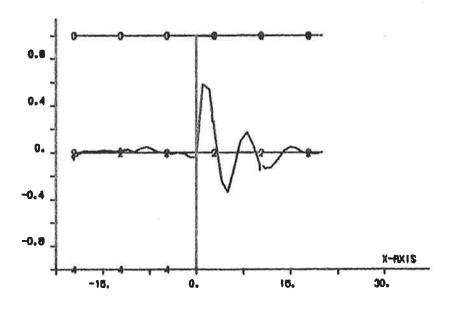

Fig 1.4j - Korskorrelationsfunktionen för data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 30 på filtret

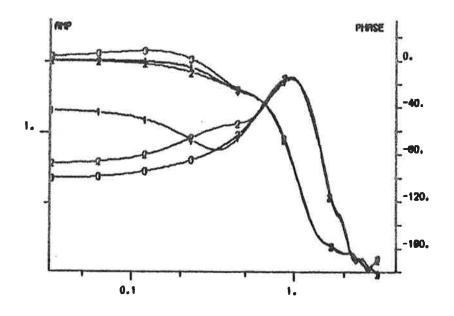

Fig 1.4k - Korsspektra för data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 10, 20 resp. 30 på filtret (20 lags)

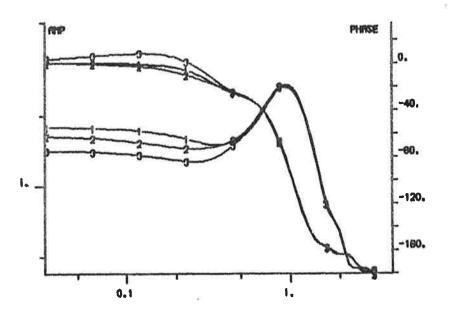

Fig 1.41 - Överföringsfunktionerna för data från DATA8 efter prewhitening gjorts med gradtalet 10, 20 resp. 30 på filtret (20 lags)

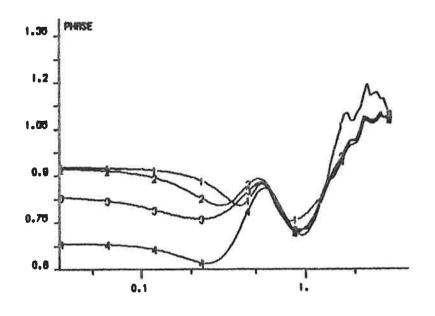

Fig 1.4m - Koherensfunktionerna för data från DATA8 innan och efter prewhitening gjorts med gradtalet 10, 20 resp. 30 på filtret (20 lags)

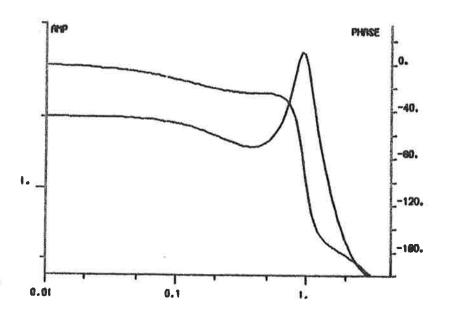

Fig 1.4n - Överföringsfunktionen för det simulerade systemet SYS3

DATA8 innehåller samma data som i DATA7 men här finns både in- och utsignalen med.

Till båda har adderats en sinussignal genererad med kommandot INSI, subkommando SINE 0.1 0.

IDPAC DVNING 2

Dataanalys

- Undersök DATA3. Beräkna medelvärde, standardavvikelse, maximala och minimala värden. Jämför standardavvikelse och medelvärde med maximum och minimum. Vad är fel? Korrigera felaktiga värden. Undersök ånyo dataserien och beräkna statistiska storheter som ovan. Ta bort medelvärdet (SCLOP). Titta på resultatet. Vad säger autokovariansfunktionen om brusets karaktär?
- 2. Undersök DATA4. Kontrollera att data ser rimliga ut.
  Renodla störningarna genom att ta bort den nyttiga signalen. Prova gärna olika gradtal på det approximerande polynomet. Titta på resultatet- både störningssignalen och den nyttiga signalen.
  Dela upp störningen i två bitar. Kontrollera varje bit för sigberäkna statistik, jämför med plottar och beräkna autokovariansfunktionerna.

Anm.

Två macro's finns tillgängliga som underlättar användandet av IDPAC.

HELPSYN ger på skärmen den fullständiga syntaxen för ett visst kommando. Om man vill veta syntaxen för kommandot STAT skriver man

HELPSYN STAT

HELPINF ger dessutom litet ytterligare information om vad ett visst kommando gör. Man skriver exempelvis

HELPINF STAT

KOMMANDON FOR DVNING 2

Beräkna medelvärde, varians, max., min.m.m.

Lista en datafil [från punkt IF, antal NUM].

Plotta en datafil [eller två] med 200 data per sida. Automatskalning om ej YMI, YMA ges.

Plotta data med möjlighet till korrigering av enstaka punkter. Plottar i block om 50 punkter med automatskalning.
Med subkommandot ALTER NR skrivs värdet av punkt NR ut varefter ett korrigerat värde kan instoppas. Med < och > stegas bakåt resp. framåt i datafilen.

Gör en ny fil av punkt 25 till 75 i DATA.

Tag bort en trend i form av polynom av gradtal 2 [anpassat till punkter 1 till 100].

Addera/Subtrahera/Multiplicera/Dividera varje element i DATA med CONST.

Addera/Subtrahera/Multiplicera/Dividera varje element i DATA1 med motsv. i DATA2.

Beräkna autokovariansfunktionen för DATA med upp till 30 lags.

STAT DATA

LIST DATA [IF NUM]

PLOT (200) DATA1 [DATA2][YMI YMA]
PAGE (Nasta 200 data)
KILL (Avbryt plottning)

PLMAG DATA
P[LBEG] NR (Börja i punkt NR)
PA[GE] (Nästa block)
KILL (Glöm ändringarna)
X (Klart, återvänd)

(Andra punkt NR)

CUT NYFIL< DATA 25 75

TREND NYFIL < DATA 2 [1 1001

A[LTER] NR

SCLOP NYFIL < DATA OP CONST OP: '+'/'-'/'*'/'

VECOP NYFIL < DATA1 OP DATA2 OP: '+'/'*'/'*'/'

ACOF NYFIL < DATA 30

OBS. Denna kommandolista innehåller ej den fullständiga kommandosyntaxen för de använda kommandona. Uttryck inom [...] betecknar optioner som ej behöver användas eller skrivas på terminalen.

Följande kommandon kan också tas upp på denna övning:

FHEAD, MOVE, CONC, SLIDE, FILT, DELET, EDIT, GETFIL, SAVFIL

IDPAC UVNING 2

Dataanalys

1. Undersökning av data från datafilen DATA3.

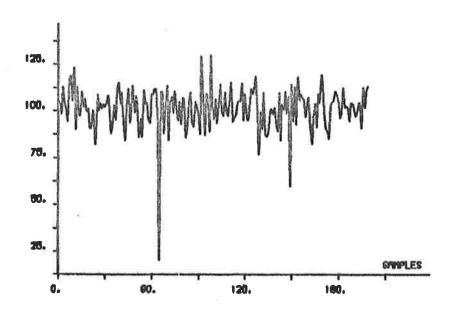

Fig 2.1a - Plottning av data från DATA3

Statistik beräknade på data från DATA3.

SUM	-	20231.9
MEAN	=	101.159
VARIANCE	=	123.265
ST.DEV.	**	11.1025
MUMINIM	=	20.0490
MAXIMUM	=	129.865
LENGTH	Ξ	200

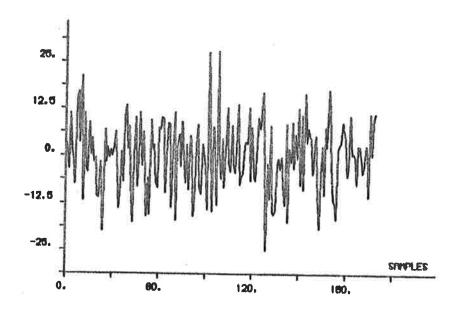

Fig 2.1b - Plottning av data från DATA3 efter felaktiga värden korrigerats och medelvärdet dragits bort

Statistik beräknade på data från DATA3 efter felaktiga värden korrigerats och medelvärdet dragits bort.

```
SUM
             -6.950665E-02
            -3.475332E-04
MEAN
               B1.8943
VARIANCE =
               9.04955
ST.DEV.
          =
              -25.1256
MINIMUM
MAXIMUM
          ndq
pdq
               28.1004
                200
LENGTH
```

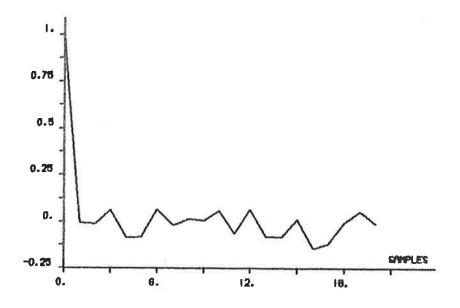

Fig 2.lc - Autokorrelationsfunktionen för data från DATA3 efter felaktiga värden korrigerats och medelvärdet dragits bort

DATA3 innehåller 200 data och är genererad med kommandot INSI, subkommandot NORM 100 10. Filen innehåller 2 outliers.

2. Undersökning av data från datafilen DATA4.

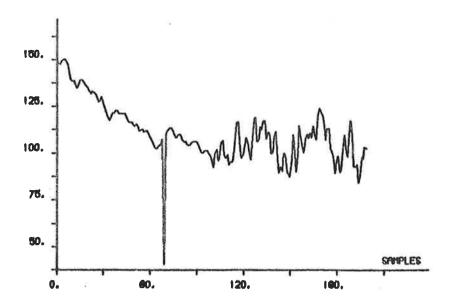

Fig 2.2a - Plottning av data från DATA4

Statistik beräknade på data från DATA4.

SUM 22159.7 110.798 MEAN VARIANCE = 234.804 15.3233 ST.DEV. 40.2910 MUMINIM = 150.221 MUMIXAM = LENGTH 200

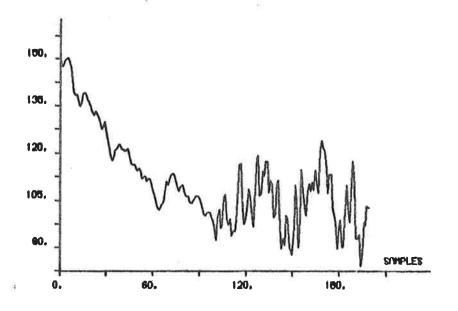

Fig 2.2b - Plottning av data från DATA4 efter felaktigt värde korrigerats

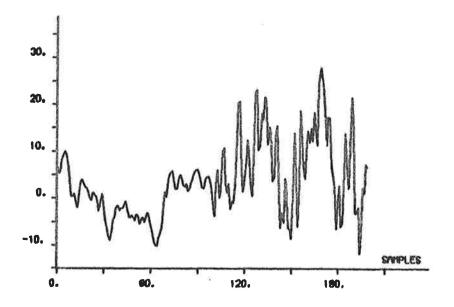

Fig 2.2c - Plottning av störningssignalen, gradtal 1 på det approximerande polynomet (data 1-100)

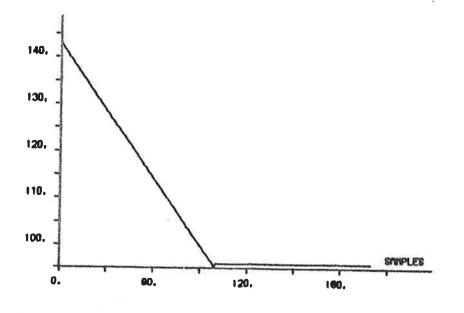

Fig 2.2d - Plottning av den nyttiga signalen, gradtal l på det approximerande polynomet (data 1-100)

Statistik beräknade på den första biten av störningssignalen, data 1 - 100.

SUM 2.63218 MEAN 2.632182E-02 VARIANCE = 21.5562 ST.DEV. = 4.64287 MINIMUM = -10.3484 MAXIMUM Ξ 9.82495 LENGTH 100

Statistik beräknade på den andra biten av störningssignalen, data 101 - 200.

SUM 734.843 7.34843 MEAN Ξ 81.5718 VARIANCE = 9.03171 Ξ ST.DEV. MINIMUM = -11.8569 = 27.9142 MUMIXAM 100 LENGTH

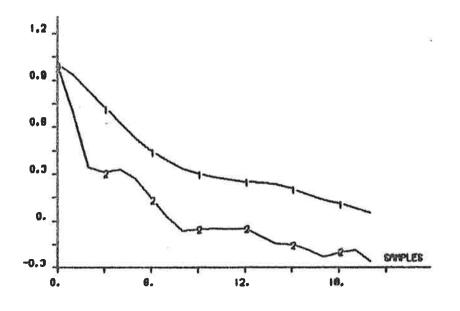

Fig 2.2e - Autokorrelationsfunktionerna för störningssignalerna, bit 1 och 2

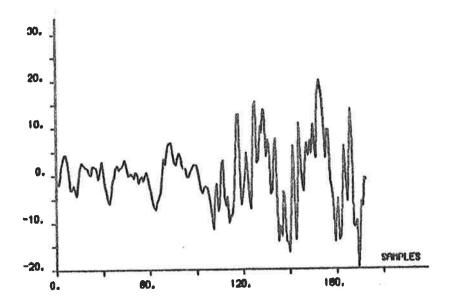

Fig 2.2f - Plottning av störningssignalen, gradtal 2 på det approximerande polynomet (data 1-100)

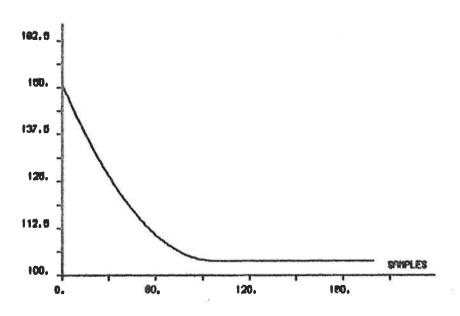

Fig 2.2g - Plottning av den nyttiga signalen, gradtal 2 på det approximerande polynomet (data 1-100)

Statistik beräknade på den första biten av störningssignalen, data 1 - 100.

SUM -5.68228 MEAN .682282E-02 VARIANCE = 8.92426 = 2.98735 ST.DEV. = -7.42591 MINIMUM = MAXIMUM 6.84232 LENGTH 100

Statistik beräknade på den andra biten av störningssignalen. data 101 - 200.

```
SUM
             -47.7124
MEAN
VARIANCE
              81.5718
ST.DEV.
          9.03171
MINIMUM
          =
             -19.6824
MAXIMUM
          =
              20.0886
LENGTH
               100
```

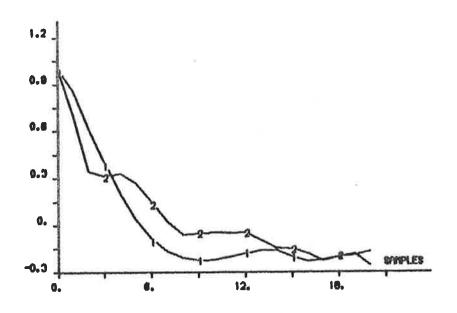

Fig 2.2f - Autokorrelationsfunktionerna för störningssignalerna, bit 1 Och 2

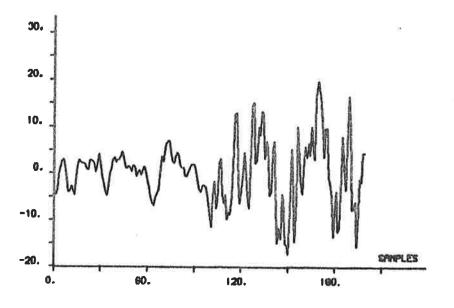

Fig 2.2g - Plottning av störningssignalen, gradtal 3 på detrapproximeranderpolynomet (data 1-200)

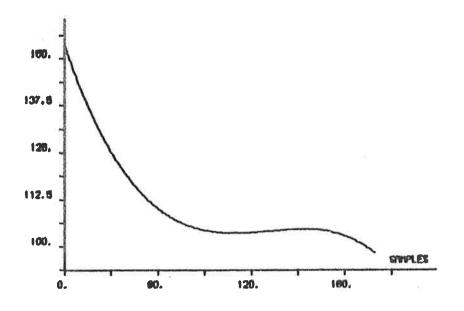

Fig 2.2h - Plottning av den nyttiga signalen, gradtal 3 på det approximerande polynomet (data 1-200)

Statistik beräknade på den första biten av störningssignalen, data 1 - 100.

```
SUM
          #
              20.5991
MEAN
               .205991
VARIANCE =
              9.29502
ST.DEV.
              3.04877
MINIMUM
             -6.92056
MAXIMUM
          ***
              6.94927
LENGTH
               100
```

Statistik beräknade på den andra biten av störningssignalen, data 101 - 200.

SUM -16.3777 MEAN - 163777 VARIANCE = 77.4297 ST.DEV. = 8.79942 MINIMUM 5 -17.4421 MAXIMUM -19.7879 LENGTH = 100

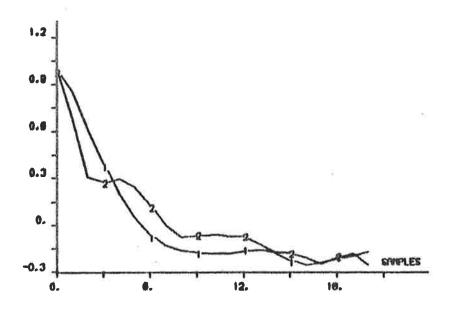

Fig 2.2h - Autokorrelationsfunktionerna för störningssignalerna, bit 1 och 2

DATA4 innehåller 200 data ("insvängningsförlopp + bortfall av mätgivare").

$$y(t) = \begin{cases} 100 + \frac{(t-100)^2}{200} + e_1(t) & 1 \le t \le 100 \\ 100 + e_2(t) & \end{cases}$$

 $e_1(t)$ och $e_2(t)$ är filtrerade brus. Lågpassfilter med cut-off frekvenserna 0.1 resp. 1. rad/s genererades med FILT. y(70) är en outlier.

IDPAC **VVNING** 3

Minsta kvadrat och maximum likelihoodidentifiering.

1. Identifiera DATA1 med minsta kvadratmetoden. Insignalen ligger i första kolonnen och utsignalen i den andra.

Starta med ordningstal 1 och öka successivt.
Titta på skattningar och skattade osäkerheter.
Jämför AIC.
Jämför förlustfunktionens värden för olika ordningstal.
Gör F-test.
Beräkna deterministiska utsignalerna och modellfelen.
Beräkna modellernas överföringsfunktioner.
Testa residualerna.

2. Identifiera DATA2 med minsta kvadratmetoden. Insignalen ligger i första kolonnen och utsignalen i den andra.

Identifiera med ordningstal 2. Jämför skattningarna med de som erhölls i uppgift 1. Testa residualerna.

3. Identifiera DATA2 med maximum likelihoodmetoden.

Starta med ordningstal 1 och öka successivt.

Titta på skattningar och skattade osäkerheter.
Jämför AIC.
Jämför förlustfunktionens värden för olika ordningstal.
Jämför med resultatet från uppgift 2.
Gör F-test.
Testa residualerna.
Beräkna deterministiska utsignalerna och modellfelen.
Jämför den erhållna modellen med vad som erhålles med spektralanalys.
Beräkna modellernas och det verkliga systemets överföringsfunktioner och jämför dessa. Det verkliga systemet heter SYS2.

Extrauppgifter.

- 4. Identifiera DATA2 med olika ordningstal med minsta kvadratmetoden. Vilket ordningstal skulle man acceptera? Hur bra är denna modell? Tips: Använd SPTRF.
- 5. Beräkna störningsspektra för några modeller i uppgift 3.
- 6. Dela DATA2 i två lika delar. Bestäm en ML-modell för den ena halvan. Gör "korsvalidering" genom att testa denna modell på den andra halvan av data. Gör då residualtest och titta på deterministiska utsignalen.

KOMMANDON FOR DVNING 3

Beräkna en modell med minsta kvadratmetoden av ordning N. Insignalen ligger i kolonn Nl och utsignalen i kolonn N2 av filen DATA.

LSID LSN < DATA(N1 N2) N

Testa vilket ordningstal som är lämpligt vid minsta kvadratidentifiering. Det högsta ordningstalet som testas är NMAX.

LSORD DATA(N1 N2) NMAX

Beräkna en modell med maximum likelihood-metoden av ordning N.

ML MLN < DATA N

Gör residualtest för modellen MLN.

RESID RES < MLN DATA

Beräkna den deterministiska utsignalen från modellen MLN.

DETER DET < MLN DATA(1)

Beräkna modellfelet.

VECOP ERR < DATA(2) - DET

Beräkna den predikterade utsignalen.

VECOP PRED < DATA(2) - RES

Beräkna modellens överföringsfunktion.

SPTRF SS < MLN B/A

Lista en modellfil.

LIST (T) LSN

Plotta en datafil med 200 data på 1 sida.

PLOT (200) DATA(2)

Plotta en överföringsfunktion.

BODE SS

Dela en datafil i två delar.

CUT D1 < DATA2 1 100 CUT D2 < DATA2 101 200

Bestäm autospektrum för DATA(1), 50 lags

ASPEC AS < DATA(1) 50

Bestäm korsspektrum mellan DATA(1) och DATA(2), 50 lags. Resultatet i CS.

CSPEC CS < DATA(1 2) 50

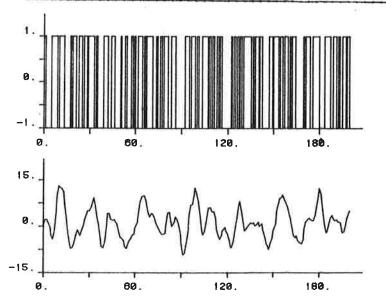
Dividera korsspektrum med autospektrum för att få överföringsfunktionen. TRF.

FROP TRF < CS / AS

OBS. Denna kommandolista ger ej den fullständiga kommandosyntaxen.

IDPAC **VVNING** 3

Minsta kvadrat och maximum likelihood identifiering

 Identifiering av data i filen DATAl med minsta kvadratmetoden.

Fig 3.la - Plottning av data från DATAl, insignalen i kolumn löverst, utsignalen i kolumn 2 nederst.

Dessa data har genererats med systemet

SYS1:
$$(1-1.5q^{-1}+0.7q^{-2})y(t) = (1.q^{-1}+0.5q^{-2})u(t) + e(t)$$

 $u(t) \in PRBS$; $e(t) \in N(0,1)$

DATAl innehåller 200 data.

Fig. 3.1b - Modell av ordningstal 1 estimerad med minsta kvadratmetoden.

DISCRETE MISO TRANSFER FUNCTION

SAMPLE INTERVAL 1. S

LAMBDA 1.94386 +- 0.0971928

LOSS FUNCTION 377.857

AIC 841.445

APOLYNOMIAL 1. Q^-0 - 0.894954 Q^-1

UNCERTAINTIES
0. Q^-0 + 0.027377 Q^-1

UNCERTAINTIES
Q^-1 * (0.137907 Q^-0)

CPOLYNOMIAL

END

Fig 3.1c - Modell av ordningstal 2 estimerad med minsta kvadratmetoden.

DISCRETE MISO TRANSFER FUNCTION

SAMPLE INTERVAL 1. S

LAMBDA 0.941999 +- 0.0470999

LOSS FUNCTION 88.7362

AIC 559.675

APOLYNOMIAL
1. Q^-0 - 1.47478 Q^-1 + 0.668105 Q^-2

UNCERTAINTIES
0. Q^-0 + 0.0344963 Q^-1 + 0.0335634 Q^-2

BPOLYNOMIAL 1
Q^-1 * (0.949416 Q^-0 + 0.487406 Q^-1)

UNCERTAINTIES
Q^-1 * (0.0670857 Q^-0 + 0.0754527 Q^-1)

CPOLYNOMIAL
1. Q~-0

END

Fig 3.1d - Modell av ordningstal 3 estimerad med minsta kvadratmetoden.

DISCRETE MISO TRANSFER FUNCTION

SAMPLE INTERVAL 1. S

LAMBDA 0.939136 +- 0.0469568

AIC 566.457

LOSS FUNCTION 88.1977

APOLYNOMIAL

1. Q^-0 - 1.49367 Q^-1 + 0.675084 Q^-2 + 0.00633101 Q^-3

UNCERTAINTIES

0. Q^-0 + 0.071834 Q^-1 + 0.111147 Q^-2 + 0.0583925 Q^-3

BPOLYNOMIAL 1
Q^-1 * (0.949794 Q^-0 + 0.464774 Q^-1 - 0.0899949 Q^-2)

UNCERTAINTIES
Q^-1 * (0.0675662 Q^-0 + 0.0955361 Q^-1 + 0.0836022 Q^-2)

CPOLYNOMIAL

1. Q^-0

END

Fig 3.le - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från första ordningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: 3.76970

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 68

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113

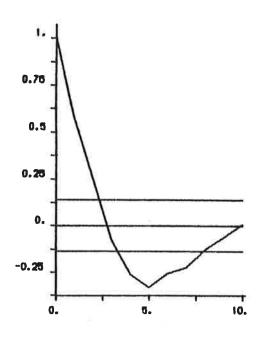
TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

E(RES(T) * RES(T+TAU))
FOR: 0 < TAU < 11

TEST GUANTITY: 142.710
DEGREES OF FREEDOM: 10

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 18.0874
DEGREES OF FREEDOM: 1

 $\frac{\text{Fig 3.lf}}{\text{från första ordningens modell.}}$

TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN RESIDUALS AND INPUT: 1

E(RES(T)*U(T+TAU))
FOR: 1 < TAU < 12

TEST QUANTITY: 113.539
DEGREES OF FREEDOM: 10

E(RES(T)+U(T+TAU))
FOR: -10 < TAU < 1

TEST QUANTITY: 6.63734
DEGREES OF FREEDOM: 10

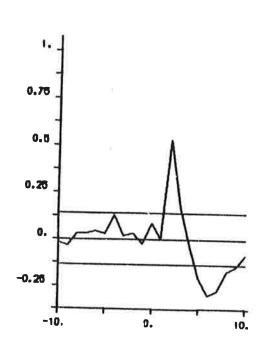

Fig 3.lg - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från andra ordningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS:

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 102

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113

TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

E(RES(T)*RES(T+TAU))
FOR: 0 < TAU < 11

TEST QUANTITY: 5.70785
DEGREES OF FREEDOM: 10

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 13.3700 DEGREES OF FREEDOM: 17

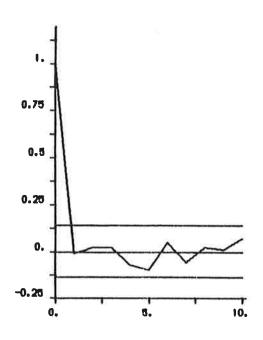

Fig 3.1h - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från andra ordningens modell.

TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN RESIDUALS AND INPUT: 1

E(RES(T)*U(T+TAU))

FOR: 2 < TAU < 13

TEST QUANTITY: 5.74761
DEGREES OF FREEDOM: 10

E(RES(T)+U(T+TAU))
FOR: -10 < TAU < 1

TEST QUANTITY: 13.4755
DEGREES OF FREEDOM: 10

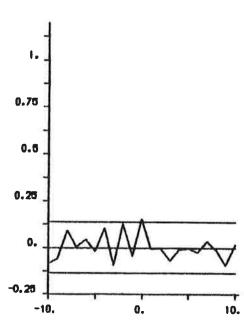

Fig 3.1i - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från tredje ordningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: .855002

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 102

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113

TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

E(RES(T)*RES(T+TAU))
FOR: 0 < TAU < 11

TEST QUANTITY: 5.55926
DEGREES OF FREEDOM: 10

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 7.68138
DEGREES OF FREEDOM: 17

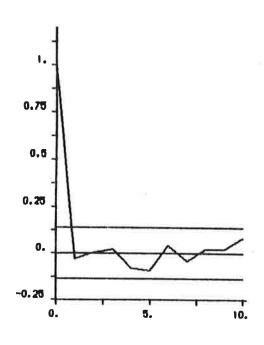

Fig 3.1j - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från tredje ordningens modell.

14

1

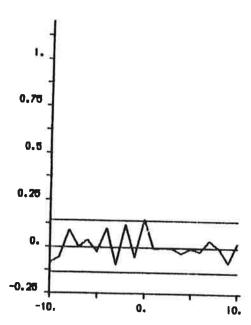
TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN RESIDUALS AND INPUT: 1

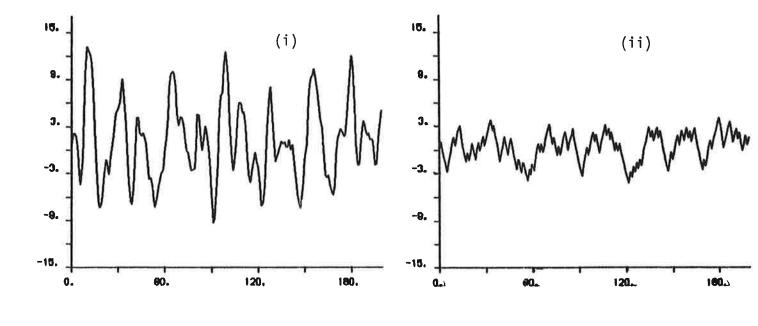
E(RES(T)*U(T+T4U))
FOR: 3 < T4U <

TEST QUANTITY: 4.35400
DEGREES OF FREEDOM: 10

E(RES(T)*U(T+TAU))
FOR: -10 < TAU <

TEST QUANTITY: 12.8703 DEGREES OF FREEDOM: 10

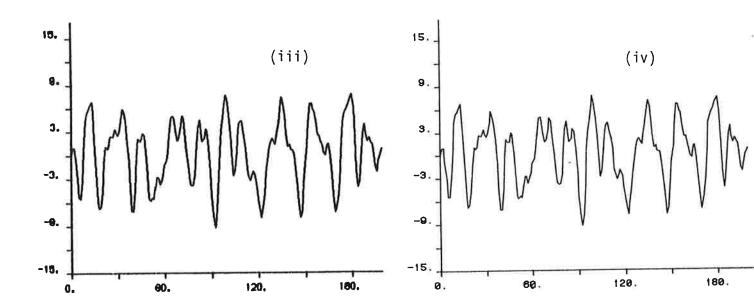

Fig 3.1k - Den verkliga utsignalen (i) och utsignalerna från den deterministiska delen av modellerna av ordning 1 (ii), 2 (iii) och 3 (iv).

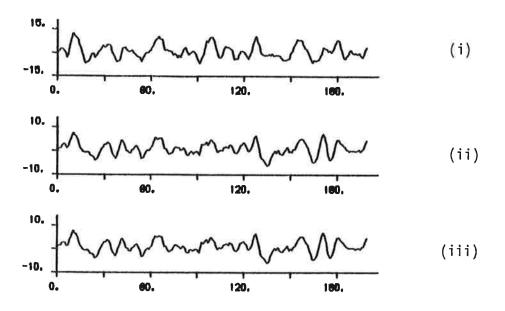

Fig 3.11 - Modellfelen för modellerna av ordning 1 (i), 2 (ii) och 3 (iii).

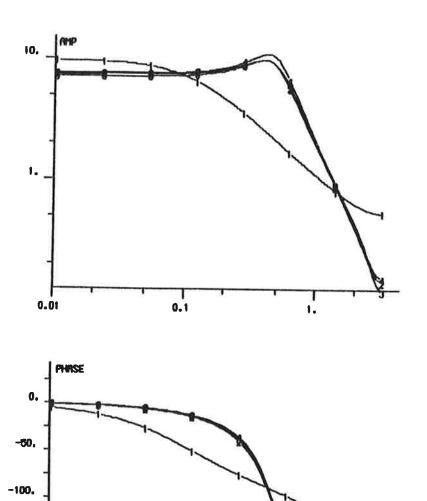

Fig 3.lm - Överföringsfunktionerna för modellerna av ordning 1 (1), 2 (2) och 3 (3) samt för systemet SYS1 (4).

ı.

0.1

-150.

-200.

0.01

2. Identifiering av data i filen DATA2 med minsta kvadratmetoden.

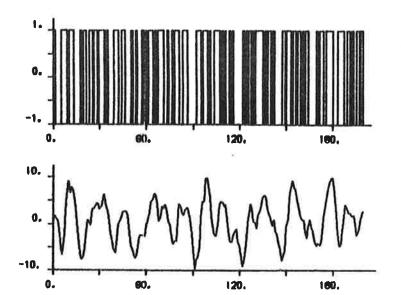

Fig 3.2a - Plottning av data från DATA2, insignalen i kolumn 1 överst, utsignalen i kolumn 2 underst. Dessa data har genererats med systemet:

SYS2: $(1-1.5q^{-1}+0.7q^{-2})y(t) = (1.q^{-1}+0.5q^{-2})u(t) + (1-1.q^{-1}+0.2q^{-2})e(t)$ $u(t) \in PRBS$; $e(t) \in N(0,1)$ DATA2 innehåller 200 data.

Fig 3.2b - Modell av ordningstal 2 identifierad med minsta kvadratmetoden.

DISCRETE MISO TRANSFER FUNCTION

SAMPLE INTERVAL 1. S

LAMBDA 1.24948 +- 0.0624742

LOSS FUNCTION 156-121

AIC 672.667

APOLYNOMIAL
1. Q^-0 - 1.23841 Q^-1 + 0.454504 Q^-2

UNCERTAINTIES
0. Q^-0 + 0.046898 Q^-1 + 0.0458587 Q^-2

BPOLYNOMIAL 1 Q^-1 * (0.842207 Q^-0 + 0.784084 Q^-1)

UNCERTAINTIES Q^-0 + 0.098383 Q^-1)

CPOLYNOMIAL
1. Q^-0

END

Fig 3.2c - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från andra ordningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: 1.55939

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 124

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113

TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

E(RES(T)*RES(T+TAU))
FOR: 0 < TAU < 11

TEST QUANTITY: 40.1348
DEGREES OF FREEDOM: 10

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 7.55065 DEGREES OF FREEDOM: 1

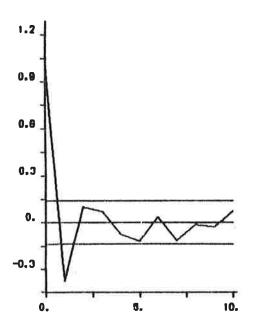

Fig 3.2d - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från andra ordningens modell.

13

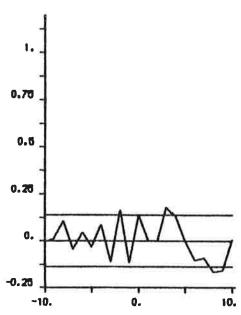
TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN RESIDUALS AND INPUT: 1

E(RES(T)*U(T+TAU)) FOR: 2 < TAU <

TEST QUANTITY: 26.8278
DEGREES OF FREEDOM: 10

E(RES(T) *U(T+TAU))
FOR: -10 < TAU <

TEST QUANTITY: 17.1393
DEGREES OF FREEDOM: 10

3. Identifiering av data i filen DATA2 med maximum likelihoodmetoden.

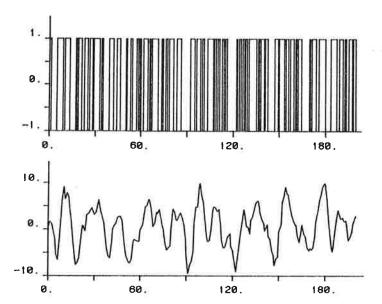

Fig 3.3a - Plottning av data i filen DATA2, insignalen i kolumn 1 överst, utsignalen i kolumn 2 nederst (jfr Fig 3.2a)

Fig 3.3b - Modell av ordningstal l identifierad med maximum likelihoodmetoden.

```
CONVERGENCE (DV/V< 1.-007)
          -.83382
                      +- 3.99663-002
A1
B1
           .43661
                          .13207
                      +- 6.30885-002
C 1
           .39411
         1.7549
                   +- 8.77464-002
LAMBDA
LOSS FUNCTION
                 307.98
     798.55
AIC
```

Fig 3.3c - Modell av ordningstal 2 identifierad med maximum likelihoodmetoden.

```
CONVERGENCE (DV/V< 1.-007)
 ********
A1
        -1.5285
                  +- 1.98822-002
A2
          .72035
                   +- 1.69203-002
B1
                   +- 6.60538-002
          .95224
B 2
          .43370
                   +- 8.67974-002
         -1.0423
C 1
                   +- 7.37461-002
C 2
          .25826
                  +- 6.78134-002
        .93698
                +- 4.68490-002
LAMBDA
LOSS FUNCTION 87.793
AIC
     553.54
```

Fig 3.3d - Modell av ordningstal 3 identifierad med maximum likelihood-metoden.

```
CONVERGENCE (DV/V< 1.-007)
*******
A 1
         -1.1393
                        .74321
A2
          .11535
                    +- 1.1326
A3
          .28746
                    +- .53330
81
         .94231
                    +- 6.72171-002
B2
          .84961
                    +- .69513
         9.83255-002+- .35728
B3
C 1
                       .74970
         -.65099
                    +-
C 2
         -.16016
                    +-
                        .78770
C3
          .10708
                    +-
                        .21256
                +- 4.67565-002
LAMBDA
        .93513
LOSS FUNCTION
             87.447
     558.75
AIC
```

Fig 3.3e - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från första ordningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: 3.07706

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 88

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113

TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

E(RES(T) * RES(T+TAU))
FOR: 0 < TAU < 11

TEST QUANTITY: 63.1004
DEGREES OF FREEDOM: 10

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 18.5041 DEGREES OF FREEDOM: 1

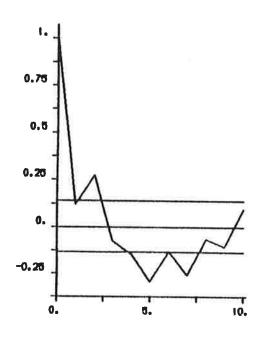

Fig 3.3f - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från första ordningens modell.

TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN RESIDUALS AND INPUT: 1

E(RES(T)+U(T+TAU))
FOR: 1 < TAU < 12

TEST QUANTITY: 99.5433 DEGREES OF FREEDOM: 10

E(RES(T)*U(T+TAU))
FOR: -10 < TAU < 1

TEST QUANTITY: 11.9226
DEGREES OF FREEDOM: 10

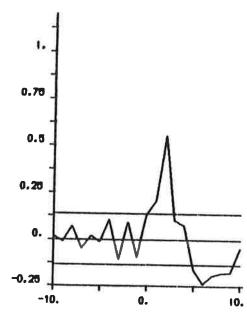

Fig 3.3g - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från andra ordningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: .851397

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 102

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113

TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

E(RES(T)*RES(T+TAU))
FOR: 0 < TAU < 11

TEST QUANTITY: 7.01166
DEGREES OF FREEDOM: 10

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 13.4017
DEGREES OF FREEDOM: 13

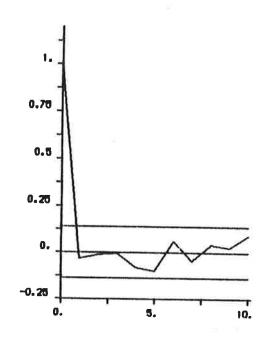

Fig 3.3h - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från andra ordningens modell.

1

TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN RESIDUALS AND INPUT: 1

E(RES(T)*U(T+TAU))
FOR: 2 < TAU < 13

TEST QUANTITY: 3.36524
DEGREES OF FREEDOM: 10

E(RES(T) * U(T + TAUT)

FOR: -10 < TAU <

TEST QUANTITY: 12.5748
DEGREES OF FREEDOM: 10

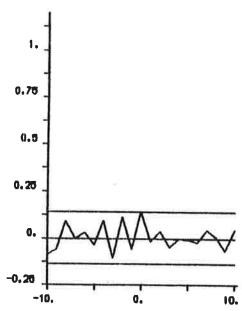

Fig 3.3i - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från tredje ordningens modell.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: .847175

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 100

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 85 113

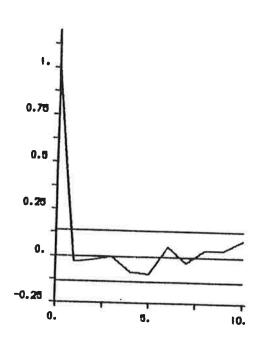
TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

E(RES(T)*RES(T+TAU))
FOR: 0 < TAU < 11

TEST QUANTITY: 6.67121
DEGREES OF FREEDOM: 10

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 13.0525 DEGREES OF FREEDOM: 1

<u>Fig 3.3j</u> - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från tredje ordningens modell.

RESIDUALS AND INPUT: 1

E(RES(T)*U(T+TAU))

FOR: 3 < TAU < 14

TEST QUANTITY: 2.77105

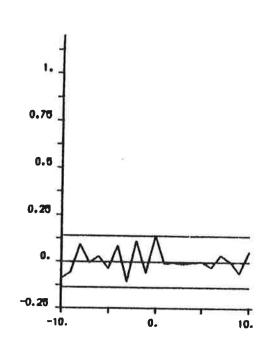
DEGREES OF FREEDOM: 10

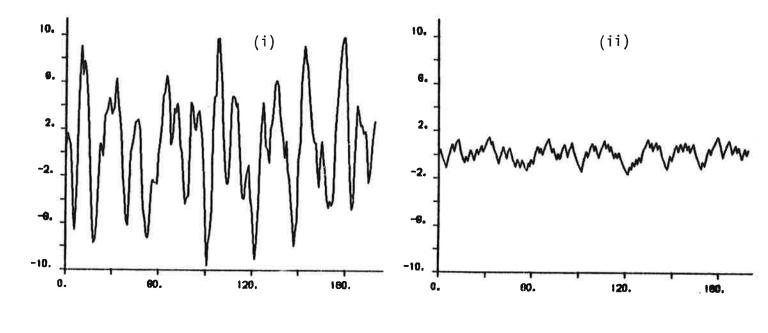
E(RES(T)*U(T+TAU))

FOR: -10 < TAU < 1

TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN

TEST QUANTITY: 12.0503
DEGREES OF FREEDOM: 10

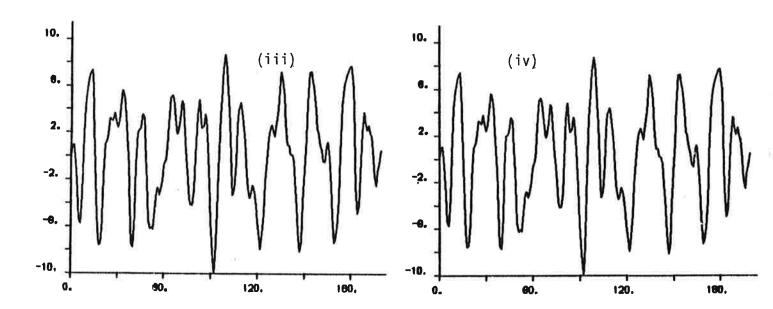

Fig 3.3k - Den verkliga utsignalen (i) och utsignalerna från den deterministiska delen av modellerna av ordning 1 (ii), 2 (iii) och 3 (iv).

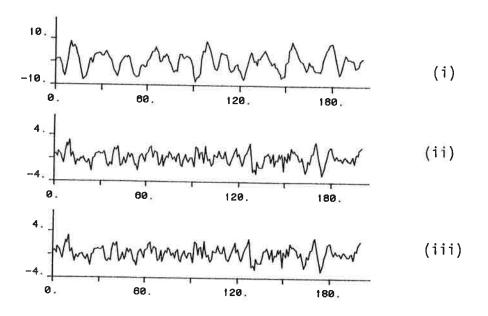

Fig 3.31 - Modellfelen för modellerna av ordning 1 (i), 2 (ii) och 3 (iii).

4. Identifiering av data i DATA2 med minsta kvadratmetoden med olika ordningstal.

Fig 3.4a - Resultat från identifiering av data i filen DATA2 med minsta kvadratidentifiering (ordningstal från 10 till 1).

RESULT OF PARAMETER REDUCTION(S):

DISCARDED PAR.	VLOSS	AIC
NONE	84.917	614.88
A (10)	84.969	611.00
B 1(10)	85.231	607.62
A (9)	86.047	605.52
B 1(9)	86.230	601.94
A (8) A	86.466	598.49
B 1(8)	86.595	594.79
A (7)	89.810	598.08
B 1(7)		595.63
A (6)	91.180	593.11
B 1(6)	91.246	589.25
	94.920	593.15
B 1(5)	95.456	590.27
A (4)	111.24	
B 1(4)	113.57	616.87
A (3)	147.96	617.03
D 44 55	156.12	665.93
A (2)		672.67
B 1(2)	232.80	748.57
0 1 2	359.21	831.32

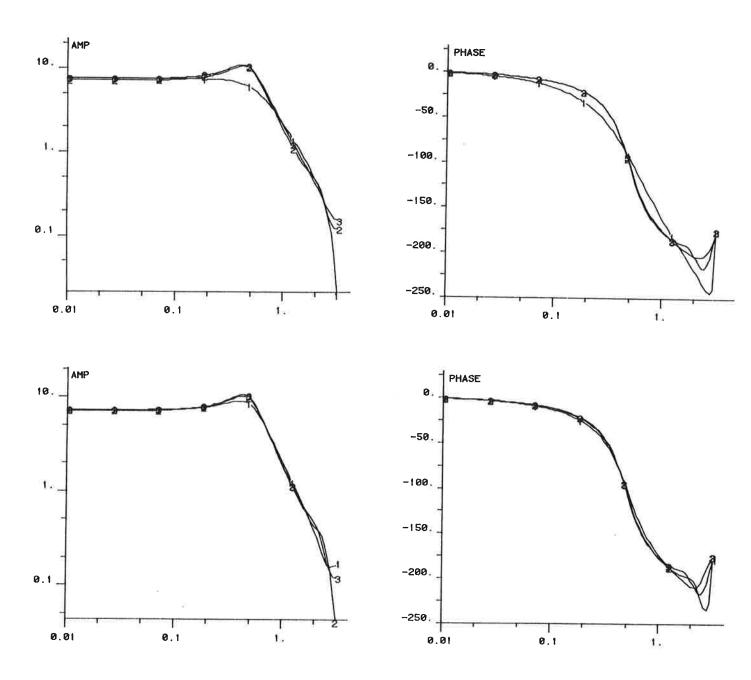

Fig 3.4b - Överföringsfunktionerna för minsta kvadratmodellerna av ordning 2 (1) och 5 (2) och för systemet SYS2 (3) (översta raden) samt samt av ordningen 3 (1), 4 (2) och 5 (3) (nedersta raden).

5. Beräkning av störningsspektra.

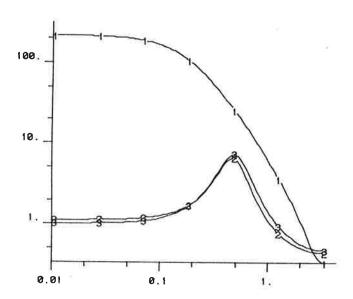

Fig 3.5 - Störningsspektra (effektspektra) för maximumlikelihoodmodellerna av ordning 1 (1) och 2 (2) samt för systemet SYS2 (3).

6. Korsvalidering

Fig 3.6a - Modell av ordningstal 2 identifierad med maximum likelihoodmetoden för de 100 första data i DATA2.

CONV	ERGENC	Ε	(pv	/٧<	10	07)			
****	****	**	***	***	****	***			
A 1	-	1.	531	9	+-	2.89	858	-002	
A2		.7	220	6	+	2.46	513	-002	
81		1.	005	9	+	9.65	806	-002	2
92		•3	816	4		.13			
c 1	_	1	153	6	+-	.11	746		
C 2		.3	775		+-	.10	813		
LAMBD	A .9	61	72		+- 6.	8004	1-0	02	
LOSS	FUNCTI	ON		46.2	246				
AIC	287.9	8							

Fig 3.6b - Autokorrelationsfunktionen för residualerna från andra ordningens maximum likelihoodmodell för de 100 första data i DATA2.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: 890941

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 50

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 39 59

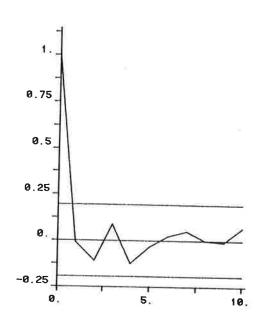
TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

E(RES(T)*RES(T+TAU)) FOR: 0 < TAU < 11

TEST QUANTITY: 4.49819
DEGREES OF FREEDOM: 10

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 20.4738
DEGREES OF FREEDOM: 17

<u>Fig 3.6c</u> - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna från andra ordningens maximum likelihoodmodell för de 100 första data av DATA2.

TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN RESIDUALS AND INPUT: 1

E(RES(T)*U(T+TAU))
FOR: 2 < TAU < 13

TEST QUANTITY: 4.20026
DEGREES OF FREEDOM: 10

E(RES(T)*U(T+TAU))
FOR: -10 < TAU < 1

TEST QUANTITY: 9.96962
DEGREES OF FREEDOM: 10

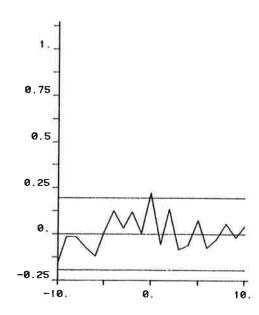

Fig 3.6d - Autokorrelationsfunktionen för residualerna då andra ordningens modell för de 100 första data i DATA2 appliceras på de 100 sista data i samma fil.

VARIANCE OF THE RESIDUALS: 1.44036

NUMBER OF CHANGES OF SIGN OF THE RESIDUALS: 42

5 PERCENT TOLERANCE LIMITS: 39 59

TEST OF INDEPENDENCE OF THE RESIDUALS

E(RES(T)*RES(T+TAU))
FOR: 0 < TAU < 11

TEST QUANTITY: 16.4839
DEGREES OF FREEDOM: 10

TEST OF NORMALITY

TEST QUANTITY: 13.6866
DEGREES OF FREEDOM: 17

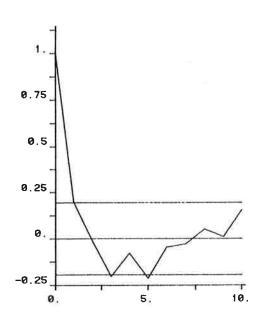

Fig 3.6e - Korskorrelationsfunktionen mellan insignalen och residualerna då andra ordningens modell för de 100 första data i DATA2 appliceras på de 100 sists data i samma fil.

TEST OF INDEPENDENCE BETWEEN RESIDUALS AND INPUT: 1

13

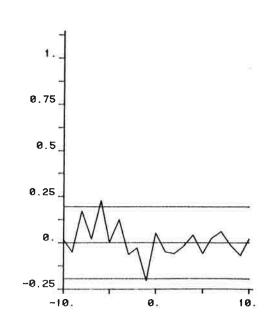
E(RES(T)*U(T+TAU))
FOR: 2 < TAU <

TEST QUANTITY: 1.99958

TEST QUANTITY: 1.99958
DEGREES OF FREEDOM: 10

E(RES(T)*U(T+TAU))
FOR: -10 < TAU < 1

TEST QUANTITY: 13.8140
DEGREES OF FREEDOM: 10

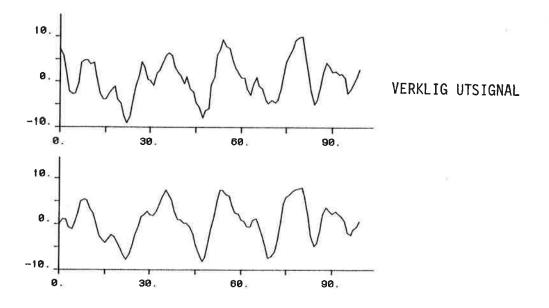

Fig 3.6f - Den verkliga utsignalen i DATA2 (de 100 sista data) jämförd med utsignalen från den deterministiska delen av den andra ordningens maximum likelihoodmodell, som erhållits för de 100 första data i DATA2, med de 100 sista insignalvärdena i DATA2 som insignal.